

Kurier Szczeciński

Nr 101 (7977)

Rok założenia 1945

Cena 50 gr

30. IV. 1 i 2. V.
1970 ROKU
WYD. AB

♦ Warty Leninowskie ♦ Czyn Zwycięstwa
♦ Akademickie i wieczornice

Szczecin wita Majowe Święto

POD ZNAKIEM 25 rocznicy wyzwolenia przetrwałych, piastowskich Ziemi Zachodnich i Północnych, rozgromienia faszystów i obchodów 100-lecia urodzin Włodzimierza Lenina wita Szczecin i całe Pomorze Zachodnie Święto Pracy 1 Maja. Wszystkie miasta i wsie przybrały odświętny wygląd. Na gmachach i domach powiewają dziesiątki biało-czerwonych i czerwonych flag, a transparenty i liczne plansze obrazują nasz dorobek w srebrnym jubileuszu oraz akcentują socjalistyczny charakter przemian dokonanych wysiłkiem całego spo-

łeczeństwa Ziemi Szczecińskiej. **LUDZIE PRACY** witają swe święto zaciąganiem Leninowskich Wart Produkcyjnych i wykonaniem wielu cennych zobowiązań. Z morza i lądu nadchodzą meldunki o pełnym wykonaniu Czynu Zwycięstwa. M.in. załoga Zarządu Portu Szczecin wykonując podjęte zobowiązania przepracowała 8175 godzin społecznie przy załadunkach statków, budowie placów składowych, remontach i naprawach urządzeń portowych oraz remontach jednostek pływających. W dniu 13 kwietnia padł rekord przeładunków w porcie. W tym dniu szczecińscy dokerzy przeładowali w ciągu doby 77 053 tony towarów! Poprzedni rekord wynosił 73 676 ton.

Szczecińskich Zakładów Nawozów Fosforowych, „Hydromy”, SFN, Fabryki Sprzętu Elektrotechnicznego, (Dokończenie na str. 2)

Jak przed 25 laty...

Symboliczne wciągnięcie flagi na gmachu Prez. WRN

DOKUMENT nosi datę 30 kwietnia 1945 roku i znany jest z fotokopii każdemu mieszkańcowi Szczecina: „Dzisiaj o godz. 8.15 wciągnięto flagę polską na gmach urzędu Pełnomocnika Rządu Rzeczypospolitej w Szczecinie — inż. Piotr Zaremba, Tymczasowy Pełnomocnik Rządu”. DZIS o godz. 8.15, dokładnie w 25 lat po tamtych historycznych wydarzeniach, przed gmachem Prezydium WRN odbyła się uroczystość powtórzenia tego aktu, który symbolizował przejęcie władzy administracyjnej w Szczecinie przez władzę polską. Przybył na nią m.in. inż. b. Tymczasowy Pełnomocnik Rządu b. prezydent miasta Szczecina, przewodniczący WK FJN, prof. dr Piotr Zaremba.

Przy ryku syreny obryzgnia białą czerwoną flaga załopotała na maszcie flagowym gmachu. Był to wzruszający moment. Następnie licznie zgromadzeni na uroczystości pracownicy Prezydium WRN przeszli do Sali Ryerskiej, gdzie krótkie przemówienie wygłosił przewodniczący Prezydium WRN Marian Lempieli. Zabrał także głos prof. dr Piotr Zaremba, dzieląc się wspomnieniami z pierwszych lat polskiej władzy w Szczecinie.

(wit)

Chwilka

ZDOBĄDZ SIĘ na chwilkę refleksji.

I Ty, który bierzysz udział w pierwszomajowym pochodzie, I Ty, który zajęłeś sobie dogodnie miejsce obserwacji na trasie, I Ty, który dziś pracujesz, bo pracować musi ktoś, by świętować mogli ktoś swoje święto... i Twoje, Nasze. Jesteś w pochodzie, jesteś w gronie towarzyszy pracy idziesz na miejsce zbiórki lub czekasz na Waszą kolej przemarszu — rozszepcz się po znałym ci miejscu. Spójrz na nieuszkoszone barwny transparent, flagi i emblematy. Jak wygląda? Jak wyglądał przed rokiem, przed dwoma, pięćdziesiąt laty? Tu nowy dom, tam pawilon, może szkoła... Przybyło przez te lata co nieco, prawda? A rzuci okiem na tłum gotowy do pochodu. Czy widzisz napływy z nazwami zakładów pracy? Może znajdziesz takie, których jeszcze parę lat temu w ogóle nie było? I tu przybyło co nieco, prawda? A Ty, co czekasz na trasie, na brzegu chodnika... Też odświeżenie się ubrałeś, oratlon, ten polski stroj narodowy, i koszulka śnieżno-biała, i spodnie wąskie, a z kaniem jak brzośka, i sznoka pod rękę, a na niej ciuszki, nie może nie od Diora, ale aż miło popatrzyć i pochwalić się. A dołem widać się dzieciaki barwnie ubrane, niecierpliwie się, żęty „fuż-żęty”, bo wtedy wzmiesz go na oratlonowe barki, żeby wszystko widział. Jakos ci leci, no nie? Jest przed, jest dom i coś na grzbiecie i coś na zębie, i dla ducha też się znajduje. A przypominaj sobie czas, kiedy z kapciami w torbie gnałeś do szkoły. Jak się wtedy tatus ubierał. Jak Ciebie ubierał. Co mama na obiad gotowała... Chmurzysz się? O, pardon, chodziło załedwie o chwilkę refleksji. Uśmiechnij się.

Siedziałś w centralki ze słuchawkami na uszach? A może się pocisz w hutniczym kombinzonie i tym niewygodnym kapeluszu, który jak ma-

(Dokończenie na str. 2)

NIECH SIĘ ŚWIĘCI 1 MAJA

Oficjalne potwierdzenie Departamentu Stanu

Rozszerzenie amerykańskiej interwencji zbrojnej na terytorium Kambodży

Dziś nadzwyczajne przemówienie Nixona

WASZYNGTON PAP. Departament Stanu USA potwierdził w środę, że Stany Zjednoczone współdziałają z armią południowietnamską w jej zakrojonym na wielką skalę ataku przeciwko zwolennikom księcia Sihanouka w Kambodży. Rozszerzenie amerykańskiej interwencji zbrojnej na terytorium Kambodży jest więc od środka oficjalnie potwierdzonym faktem. Motywację podjętych w tej sprawie decyzji przedstawił prezydent Nixon w nadzwyczajnym przemówieniu telewizyjnym, które wygłosił w czwartek o godz. 21 czasu lokalnego.

WEDŁUG doniesień z Sajgonu, wojska reżimowe wspierane przez USA wtargnęły na tery-

torium kambodżańskie. W tej sprawie opublikowano w Sajgonie w środę wieczorem komunikat reżimowego Ministerstwa Obrony. Ta agresywna akcja motywowana jest domniemanym istnieniem w pewnych punktach Kambodży „baz nieprzyjacielskich”, jak również rzekomą koniecznością „obrony” terytorium południowietnamskiego w ramach planu zastępowania wojsk amerykańskich wojskami reżimowymi w miarę tzw. „wietnamizacji”. Ponadto komunikat zawiera obłudny argument, jakoby chodziło w danym wypadku o „oszczędzanie życia ludności”.

MOŻNA już odnotować szereg wstępnych ocen, wypowiedzi i opinii, jakie pojawiły się w ciągu ostatnich dni w kołach prasowych i politycznych Waszyngtonu. Oto one:

— Ostateczna decyzja co do interwencji i jej formy musiała zapadnąć w bardzo krótkim przedziale czasu w środę i do ostatniej chwili była utrzymywana w tajemnicy. „Washington Evening Star” pisał, że „wiadomość o amerykańskim wsparciu wojskowym dla akcji Kambodży zastoczyła nawet dobrane szczyty polinformowanych oficjeli”.

— W pełnej niewiedzy utrzymywano, że do ostatniego momentu Kongres, Zastępca przewodniczącego republikańską w Senacie, Robert Griffin oświadczył, iż o decyzji administracji powiadomiony został przez przyrodniczego doradcę Kissingera w środę w południe.

Miara tajemnicy, jaką otoczono akcje wojskowe na terytorium Kambodży jest fakt, iż nie pozwolono ich terenową obsługę prasową

przez korespondentów amerykańskich. Dopiero w środę wieczorem sekretarz obrony Laird wydał polecenie ograniczonego dopuszczenia korespondentów wojennych do obsługi niektórych z tych akcji.

POJAWIŁY SIĘ już sugestie, że podjęta operacja nie będzie miała charakteru jednorazowego wypadku, lecz że wojska interwencyjne zechcą na dużej okupowanej części terytorium Kambodży sąsiadującej z Wietnamem Południowym.

NIXON W DOLINIE AMFOR: — Cisza! Nikt nie może powiedzieć, że tu jesteśmy!

U sąsiadów za miedzą

MELODE TALENTY NA SCENIE

▲ OSTATNIO w Szwercinie odbyły się okręgowe eliminacje młodych talentów — solistów, recytatorów, wokalistów i instrumentalistów. W przeglądzie wzięło udział ok. 130 dziewcząt i chłopców, spośród których 18 osób otrzymało wyróżnienia. Obecnie do popiołowych występów przygotowują się zespoły chóralne, instrumentalne, taneczne i teatralne.

CIEKAWY HOBBY

▲ W OKRĘGOWYM Domu Kultury w Szwercinie z inicjatywy pracownika naukowego tegoż miasteczka — Erika Belza założono „Koło prehistorii”. Jego członkowie są wzięci do ręki zabytkami prehistorii i wczesnych dziejów powiatu Szwercin. Zaplanowano również prace naukowe, badawcze w miejscowym archiwum.

PIERWSI TURYSY

▲ W KWIECIEŃNI Szwercin odwiedził pierwszą w tym roku turystów. W młodzieżowym sekcjonie turystycznym znów można było słyszeć rozmowy w obcych językach. Przybyli tu bowiem goście ze Związku Radzieckiego i CSRR. Zapowiadają się już wycieczki z Francji, Polski, ZSRR na sezon letni.

BOCIANY — ILE ICH JEST?

▲ WIELKA aktywność cechuje ornitologów z Czumosien. Jednym z ważniejszych ich zajęć jest liczenie ptaków w wodnych. Czynność ta w swoich „rewirach” wykonują oni systematycznie. W bież. roku podjęli się „biciu” ustalenia liczby bocianów i szpaków w powiecie Perleberg.

Polemika wokół wizyty papieża na Sardinii

WE WŁOSZACH nie ustaje polemika na temat incydentów, jakie w ub. tygodniu zakończyła wizyta papieża Pawła VI w Cagliari, stolicy Sardynii. Do zaginięcia polemiki przyczyniły się przede wszystkim gazety prawnicze oraz organ watykański „Osservatore Romano”.

A oto tło sporu. W momencie gdy papież odwiedzał dzielnicę niedzię w Cagliari, doszło do zamieszek i starć policji z grupami młodzieży. Kilkanaście osób zostało rannych. 22 manifestantów przebywa do dziś w więzieniu. Kulminacyjnym punktem wydarzeń stało się obrzucenie samochodów orszaku papieskiego gradem kamieni. Sprawy zamieszek nie stanowią grupy jednolitej, jest wśród nich parę przyjeźdźców anarchistów oraz młodzież miejscowa, która — jak wynika z sprzecznych re-

lacji — miała zamiar pokojowo manifestować przeciwko bogactwom Kościoła i warunkom, w jakich żyje ludność dziennej.

POLEMIKA dotyczy interpretacji wydarzeń. Zdaniem Watykanu, był to incydent marginalny, nie skierowany przeciwko orszakowi papieskiemu. Natomiast gazety prawnicze nadebrały sprawie ogromny rozgłos, piłując „zamachu na papieża” i mobilizując opinie przeciwko lewiczy. Kluczowe organy usiłują ułagodzić z grupkami anarchistów. Jest to spór mijający się z sednem rzeczy. W istocie bowiem zamachu w Cagliari nie było, anarchiści nie mają nic wspólnego ze zbrodniami politycznymi. W sumie incydent raczej jedynie sygnalizował istnienie określonych nastrojów.

Zapewne po doświadczeniach są dyniskich podróży papieskie będą w przyszłości organizowane inaczej.

DOMINIK HORODYŃSKI

Zadania reform społecznych

Potężne strajki we Włoszech

Rzym całkowicie sparaliżowany

RZYM PAP. Korespondent PAP red. Z. Morawski pisze: — W środę 29 bm. odbył się 24 godzinny strajk powszechny w Rzymie i w okręgu stołecznym, w Górnej Adyżce, na północny Włoch i w Triście.

OD PRACY powstrzymali się wszyscy robotnicy przemysłowi i rolni, urzędnicy, pracownicy banków i instytucji finansowych, drukarze i dziennikarze, pracownicy radia i telewizji, nauczyciele, pracownicy sądów-

niów, wszystkich rodzajów komunikacji, pracownicy służby zdrowia, ubezpieczeń, poczty i niektórych innych kategorii zawodowych.

Ulicami Rzymu od Colosseum do placu św. Jana przeszedł wielki pochód strajkujących, liczący ponad 50 tys. osób. Uczestnicy pochodu zebrali się na stację w wielkim wietrze, w czasie którego przemawiali członkowie działaczy związkowi. Wskazali oni na cele, jakie stawiają sobie organizacje związkowe, które proklamowały strajk. Żądają mianowicie szybkiego wprowadzenia przez rząd licznych reform społecznych, a przede wszystkim obiecywanej od lat nowej polityki mieszkaniowej, która położyłaby kres spekulacji ogromnych firm budowlanych.

Rzym został w środę niemal całkowicie sparaliżowany. Nieczynna była komunikacja miejska i podmiejska. Nie działały dworce ani lotnisko, z którego nie odleciał ani jeden samolot, nie ukazały się gazety, nie był czynny ani jeden urząd, kino, teatr, szkoła czy bank. Działały jedynie sklepy.

Dla kogo się ubierają?

PARYŻ PAP. Mini-midi-maxi, nude-look, à la Cyganka, spodnie typu noga słonia i wiele innych. Oto dzwoniła mody. Większość mężczyzn wydaje się, że kobiety stosują wszystkie najnowsze krzyki mody są po prostu szalone.

Pewien tygodnik francuski przeprowadził niedawno ankietę złożoną z jednego pytania: „Zdaniem pani, dla kogo i dlaczego kobiety ubierają się modnie?”

Oto wyniki:
31,4 proc. — aby czuć się wygodnie,
25,9 proc. — aby wyrzucić swoją osobowość,
9,6 proc. — żeby podobać się mężczyźnie, którego kochają,
9,1 proc. — aby wywrzeć dobre wrażenie na rodzicach i przyjaciółkach,
8 proc. — aby podobać się mężczyznom w ogóle,
6,8 proc. — aby podobać się w swoim miejscu pracy,
2 proc. — aby podkreślić swoją sytuację materialną,
1,6 proc. — aby zwrócić na siebie uwagę,
1,6 proc. — z innych niesprecyzowanych powodów.

„Rude Pravo” o „klubach Dubczeka”

PRAGA PAP. W dzienniku „Rude Pravo” ukazała się notatka zatytułowana „Dokąd zmierzają kluby Dubczeka”. Dziennik informuje o opublikowanym niedawno w zachodnioeuropejskiej gazecie „Pravda” obszernym artykule, w którym m. in. mowiono o tym, że na czacie klubu „stał ludzkie, których poglądy były zbliżone jeszcze na długo przed sierpniem 1968 r. że nie było jeszcze zdecydowania pod firmą klubów Dubczeka”. „Współpracownicy nie są sobą w zupełnie jasnym celu, ich program był programem wyraźnie politycznym. I chociaż może się to wydawać absurdalne, wraz ze swym ideologiem, pierwszym sekretarzem KC KPCZ, intensywnie walczyl przeciwko tej partii” — cytuje „Rude Pravo”.

Autor artykułu stwierdza, że „nie ma prawa sądzić o tym, czy Dubczek wiedział o tej zakulisowej stronie działalności klubu. Fakt jest jednak, że osobiście przyjął jego detrację i że był zachwycony istnieniem klubu noszącego jego imię. Jego mania wielkości nie pozwoliła mu zrozumieć, że autorzyzy i szcukunek wobec pierwszego sekretarza zależy nie od tego, czy będzie istniał jakiś klub jego imienia, ale od tego, czy zostaną stworzone warunki dla spokojnego życia ludzi”.

Odnaleziono wrak okrętu podwodnego „Euridice”

PARYŻ PAP. Amerykański statek oceanograficzny „Mizar”, który zlokalizował wrak francuskiego okrętu podwodnego „Euridice”, podjął próby odnalezienia innego okrętu podwodnego francuskiej marynarki wojennej „Minerve”.

„Mizar” odnalazł i sfotografował wrak okrętu „Euridice” we wtorek. Spoczywa on na dnie Morza Śródziemnego — na głębokości 300 metrów, w odległości około 6 mil morskich od przyładka Camarat.

Jak wiadomo, okręt ten zatonął z 57 marynarzami na pokładzie.

CZĘŚCIOWE POROZUMIENIE MINISTERSTW POCZTY NRD — NRP

♦ Ministerstwa Poczty Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Federalnej osiągnęły w środę w Bonn częściowe porozumienie w sprawie wyrównania kosztów za okres od 1967 do 1973 r. oraz w sprawie zainstalowania dodatkowych urządzeń telekomunikacyjnych.

NRF płacić będzie za okres od 1967 do 1973 r. rocznie Two tę 30 mln. marek jako wyrównanie kosztów w ruchu pocztowym między obu częściami Niemiec.

SPOTKANIE BREZNIĘW — DORTCHES

♦ Jak informuje agencja TASS, sekretarz generalny KC KPZR Leonid Breżniew spotkał się z prezydentem Kuby Dortchesem, który przybył do ZSRR na obchody 100-lecia urodzin Lenina. Omówiono zagadnienia związane z dalszym rozwojem i umacnianiem przyjaźni i wszechstronnej współpracy między KPZR a KP Kuby oraz Związkiem Radzieckim a Republiką Kubańską. Rozmowa odbyła się w atmosferze serdecznej przyjaźni i całkowitego wzajemnego zrozumienia.

ODWETOWY ZACHODNIONIEMIECCY W OFENSYWIE

♦ Długofalowa akcja odwetowa zachodnioniemieckich, mająca na celu realizację projektu terytorialnych wódek Polski, weszła w nowy etap. Ostatnio związki i grupy rejonowe rozpoczęły akcję propagandową przeciwko naszemu krajowi, dając jednocześnie do stworzenia we własnym interesie tego rodzaju stałego napięcia wokół problemu „byłych wschodnich terenów niemieckich”. Kolejną okazją do rozwinienia tego rodzaju akcji i głoszenia nacjonalistycznych i ekspansjonistycznych hasła stała się 25 rocznica wyzwolenia Wrocławia, która przypada na 6 maja.

Odwetowe ziomkowskie ślazków poświęciło temu wydarzeniu specjalną ulokę. Przypomina się w niej o „bohaterstwie walce dzielnych żołnierzy Wehrmachtu przeciwko Armii Czerwonej w obronie niemieckiego Wrocławia i stwierdza, że „narzucono Breslau nazwa Wrocław nie mówiąc o 700-letniej niemieckiej historii tego miasta”.

Dłotka głosi, iż „największe miasto Niemiec wschodnich — Wrocław — jest w dalszym ciągu częścią Niemiec”.

Dwa razy więcej ropy naftowej

RADZIECKIE zasoby ropy naftowej zwiększyły się w ostatnich 4 latach dwukrotnie, a gazu ziemnego — trzykrotnie w wyniku odkryć dokonanych w zachodniej Syberii, Uzbekistanie, w rejonie Morza Kaspijskiego, w Koni ASRR i innych częściach ZSRR.

Wspólną piosnkę zanucimy...

PRZENIESMY SIĘ TERAZ w czasie Rewolucji Październikowej. Nad Wolą urzędującą się widać Nowego. Wykłęby ludzi wierszów pisanych nad Wisłą pojawiają się nowe akcenty:

Proletariusze wszystkich ziem
Dojrzejcie krwią zraszaną kłosem
Nie będzie wolność tylko snem
Proletariusze wszystkich ziem
Łączmy się w jeden czyn i głos!
Z wysiłkiem precz! Z tyranią
precz!

Jak razem święćmy Pieruszy
Maj,
Tak razem wzniesiemy sąd
mięci...

A OTO fragment wiersza „For-
nale”, którego autorem jest wie-
ski murarz, działacz polskiego
ruchu robotniczego, jeden z or-
ganizatorów strajku rolnego w
1919 r.:

Tu mieszkasz w mizernej cha-
lutpie,
Deszcz pada ci bracie na głowę
Za ciężką twą pracę, za zdrowie
Masz płacę zebrać głodowa.
Na próżno byś biegał i prosił
Na próżno z rozpacz rwał
ulości...

Hej, bracie, już dość niewoli.
Za widły, kłonicie i kosy!

LATA TRZYDZIEŚTE. Znowu
robotnicy działacze zapelnia-
ją cele więzienne i podobnie jak
w ubiegłym stuleciu — niekto-
rzy piszą wiersze.

Po burzliwym przebiegu pier-
wszomajowego święta w sie-
radzkim więzieniu Walentyna
Najdus napisała wierszyk, któ-
ry zaczyna się:

Z PROLETARIACKIEGO SZTAMBUCHA

„Więc się zesłała gromada
Swarnych, lebskich chłopaków
I stanęła narada
By wypieć lajdaków
Tych, co ludu pot krwawią
W sue rozkosze zmieniają
Drg ze skóry i sławy
Jeszcze zlego szukają.

TAK zaczyna się anonimowy
wiersz powstały w
kazamatach warszawskiej
Cytadeli, gdy gromady „swar-
nych i lebskich chłopaków”
zjednoczyli w świadomej walce
Wielki Proletariat. Podobnych
utworów o chropawych wpraw-
dzie rymach, lecz pełnych wy-
razu i żaru, powstało wówczas
sporo. Pisali je bojownicy o no-
wy ład uwiecznieni także za kra-
tami więziennymi pomorskiego i
w krakowskim więzieniu św. Mi-
chała, gdzie osadzone Ludwika
Waryńskiego.

Ta poczęła z głębi płynąca pod
trzymywana na duchu ludzi ska-
zanych na gorszą od śledztwa
bezczynność. Przemycana za
mur, zagrzewająca do walki to-
warzystwo. Jak podaje Stefan
Klonowski w swym opracowa-
niu „Polska poczęła rewolucyj-
ną” pomiędzy więziami i sta-
nami nawet wymiana gazetek
pisanych w największej tajem-
nicy. Narodzin „Głosu Wię-
nia”, gazetki z Cytadeli, upa-
miętniają następujące słowa:

„Wspólną piosnkę zanucie-
my, gdy nas mury
rozdziałają przetrzymują.
Nasze głosy przerywają.
Więc do sztuki się ucniemy
i te mury obalemy...

Ludzie dobrej roboty

Szacunek trudem serdecznym mierzony

— GDY opuszczaliśmy dworzec ko-
lejowy w Szczecinie z karabinami
przewieszonymi przez ramię, ludzie
zaczęli nas się pytać co to za wo-
zko? A myśmy odpowiadali że śmie-
chem, że partyzanci — wspomina
jeden z najstarszych pracowników
Fabryki Mechanizmów Samochodo-
wych „Polmo” — stolarz, brzdęci-
sta — WŁADYSŁAW ZASTAWNY.
Nie chcieliśmy nikomu impono-
wać, ale te karabiny były niedozwo-
lonym rekwizytem tamtych czasów —
konwulcje rozmów.

ZASTAWNY został wydelegowany
z podwarszawskiego „Urusa” do
odbudowy zakładu nr 2 w Szczeci-
nie, czyli obecnego „Polmo”. 30 ma-
ja 1946 roku urobieni w karabiny
wyjechał, jako 19-osobowa ekipa,
do dalekiego Szczecina. Wielo-
dzinna podróż i piesza wędrowka
po żruciowym mieście nie naj-
lepiej wpłynęła na morale ekipy.
Większość chciała od razu wrócić
do Warszawy, ale Zastawny posta-
nowił pozostać i przystąpić do od-
budowy.

Właściwie słowo odbudowa nie
bardzo pasuje do tego obrazu, któ-
ry zobaczył w warszawskim stolar-
stwie. Właściwie to był jakby prze-
kazywany z rąk do rąk, z rąk do rąk
Wojaka Polskiego. Tak na dobre
nadawała się do zaoszczędowania
tylko jedna z hal fabrycznych, In-

sta. Wraz z grupą 24 podległych
sobie ludzi wyjechał na podstawie
specjalnego zezwolenia w teren Po-
morskiego Zachodniego i wyszukuje
po różnych zakamarkach maszyn
zdane do pracy w Szczecinie. Dy-
rektorzy Kielar i Zymierski liczyli
szczególnie na silniki i nie zawie-
dli, gdyż zapobiegliwy kierownik
ekipy dostarcza także oprócz nie-
zbędnych maszyn i urządzeń piec
i meble. Po dwu tygodniach takich
wpraw, można było przystąpić do
produkcji. Produkcja polegała na
czyszczeniu na wroble mebli dla po-
trzeb różnych instytucji. M.in. spła-
tał przy Unii Lubelskiej otrzymał
stad niezbędne wyposażenie meblo-
we. Drzwi i okna są wtedy niebar-
dziej poszukiwanym produktem
w zniszczonym mieście, a to wła-
śnie wyraża fabryczna stolarnia pod
kierownictwem Zastawnego. Zaly
rok 1946 wpływa pod znakami tej
specyficznej, jak dzwinieli dla fa-
bryki metalowej produkcji. Dopiero
w 1947 r. przystąpiono do wyrobu
części do traktorów. I jest to po-
czątek nowej ery zakładu przy al.
Wojaka Polskiego.

Mineły lata głodu i chłodu. Pio-
nierski okres improzacji i wyzna-
czeń zastępuje ustabilizowana, spo-
kójna praca. Ale i teraz jest miej-
sce dla romantycznych entuzjastów
i oddanych pracy społecników.
Srebrny i Złoty „Gruf Pomorski”,
Złoty Krzyż Zasługi i Medal X-le-
cia są jak odzwierciedleniami ofiar-
nej pracy i życia tego zasłużonego
patrioty i obywatela. Władysław
Zastawny urodził się wprawdzie na
Mazowszu, ale tak naprawdę to na-
leży do najbarziej ofiarny okres
swojego życia spędził w Szczeci-
nie. Głównie w fabryce, gdzie prze-
biegała jego praca. Właściwie to
dobrze spełnione obowiązki może
osiągnąć dzisiaj w swoim
czymś zakład i kwintalne miasto,
które

NIEPRZECIĘTNY REŻYSER

(Korespondencja „Pragopressu” dla „Kuriera”)

FRANTISEK VLACIL, u-
rodzony w roku 1924, na-
leży do średniej generacji
czeskiej, której droga do
własnego wyrazu artystycz-
nego była dłuższa i bar-
dziej kręta, niż u ich mło-
dszych kolegów.

VLACIL, który studiował w
Brnie na wydziale fizjologicznym
estetykę i historię sztuki, za-
czynał jako młody człowiek „do
wszystkiego” w brneńskiej wy-
twórni filmów animowanych i
popularno-naukowych, gdzie
zaczął potem także reżysero-
wać filmy instruktażowe. Dopie-
ro w roku 1958 została mu po-
wierzona pierwsza samodzielna
praca reżyserska, w której dał
się poznać jako eksperymental-
ny. Był to średniometrażowy
film „Szkłane chmury” — po-
etycznie potraktowana metafora
o wiecznym pragnieniu czło-
wieka zdobywania nieba, wysłania
jaka pilotów samolotów nad-
ziemskich oraz ich poprzed-
ników — pionierów powietrza.

Film — komponowany jak poe-
mat — zachwylił estetyczną
konceptualizacją kolorystyczną i nie-
codziennym pięknem obrazów.

PODOBNEJ METODY użył wla-
ściwie w roku 1960 pierw-
szego filmu pełnometrażowego
— „Głębokość”, który dzięki
swojemu wyjątkowemu arty-
styzmowi oraz dzięki poetycznemu
wyrażeniu ideału pokoiu przyniósł
kinematografii czechosłowackiej
nie tylko cenną nagrodę międzynarod-
ową — na Wenecji, Biennale
w Cannes 61, na festiwalu filmów
eksperymentalnych w Montevideo,
na filmowych przeglądach w Pra-
dze i Versailles w roku 1962.

WSZYSTKIE TE FILMY two-
rzą pierwszy, zamknięty etap
w twórczości Vlacila, etap, dla
którego charakterystyczne jest
opracowanie języka obrazu fi-
lmowego oraz rozwinięcie akcji
za pomocą środków wyrazu wy-
chodzących głównie z postula-
tów sztuki plastycznej. W kon-
tekście czechosłowackiej twó-
rczości filmowej która w tam-
tych latach preferowała „opiso-
wy” realizm i ocieplała dramatur-
gie lat pięćdziesiątych, filmy
Vlacila oznaczały protest prze-
ciwko skostniałemu kanonowi i
śmiały wypad w sferę czystej
formy.

Po drugim milenium Vlacil
przystępuje w roku 1963 do naj-
trudniejszej pracy w swej karierze
filmowej, do adaptacji powieści
Vandury „Marketa Lazarowa” na
dwuseryjny film. Vlacilowi nie za-
leżało, rzecz jasna, tylko na wier-
nej transkrypcji motywów powie-
ściowych i filozofii tego wspania-
nego dzieła czeskiego piśmiennictwa,
ale także — a było zadanie nie-
łatwe — na adekwatności sty-
lu. Kilkuletnie przygotowania i mie-
niące się ewolucje epoki i pol-
nizacja pogmatwanej i chrześcijańskiej
i ukazanie tak przedziwnie prawdi-
we psychologiczne portrety ludzi
dawnych wieków. Z naszego punk-
tu widzenia spojrzenia Vlacila na
ten konkretny fragment czeskiej
historii, przede wszystkim na
charakterystyki i montaż oblicze
na, szych prologów, jest niezwykle no-
we i odkrywcze, obalające fałszy-
wą legendę o „gołębiej” naturze
Czechów.

Niech w lepszą przyszłość wy-
biegną oczy
I żywym ogniem niech krew
zaplonie.
Dzisiaj na obu świata półku-
łach
Motory maszyn niech sobie
drzemią
Niech pusto będzie w fabrycz-
nych ulach
I tam w kopalniach — pod
matką — ziemią.
Wiosna jak piękne dziecko się
śmieje
Falami blasków i zielenioli
I w każdym sercu budzi na-
dzieje
Już niedalekiej lepszej przy-
szłości.
Oprac. I. SOL.

NOWY HOTEL we Wrocławiu

POLMILIONOWY Wrocław otrzy-
mał w poniedziałek nowy hotel Or-
bis — „Panorama”.
7-kondygnacyjny hotel znajduje się
w samym centrum Wrocławia na
placu Dzierżyńskiego i liczy 70 po-
koi dwuosobowych, 35 jednoosobo-
wych i 5 apartamentów dwuosobo-
wych. Znajdują się tu też sale re-
stauracyjne i kawiarnie na 200
miejsc.

Muzyczne to i owo

TELEWIZYJNA REWIA
W MAJOWE ŚWIĘTO

♦ JUTRO, 1 maja TVP na-
da kolejne wydanie popular-
nej rewii przebiegów (początek
godz. 20.30) prowadzonej przez
Lucjana Kydryńskiego o „Mu-
zyka lekka, łatwa i przyjem-
na”. Wystąpią m.in.: Hapci i
Kunika, Trena Santor, Jerzy
Polomski, Adrianna Godlew-
ska, Jan Kobuszewski, Wiesław
Golas, Jan Kościński.

JOHN LENNON
ANGAZUJE... SZYMPANSY!

♦ ZNANY ze swolich ekstra-
wagencji „ideologicznej” nie istnie-
jącej już de facto grupy „The
Beatles” John Lennon zamie-
rza, wraz ze swoją żoną, Ja-
ponką Yoko Ono założyć nowy
zespół muzyczny, w którym
obok tej pary występować be-
dzie... dwójka uzdolnionych
muzycznie szympanсов.

ANGELA ZILLIA WYSTĄPI
W SOPCIE!

♦ ORGANIZATORZY tego-
rocznego, X Międzynarodowego
Festiwalu Piosenki w Sopocie
noszą się z zamiarem zaprosze-
nia do udziału w imprezie fau-
restów z lat poprzednich. Uyo-
skano już podobno zapewnie-
nie udziału Amerykanki Lany

W SWOICH ostatnich filmach Fran-
cisek Vlacil zaczął współpracować
z dramaturgiem Vladimirem Kör-
nerem. Nakręcił na podstawie jego
scenariuszy filmy „Dolina pszczoł”
i „Adelajda”. Trzecim członkiem
tego zespołu jest operator Fran-
cisek Uldrich.

G. KOPANEWOVA

KURIEREM

Młodzi rolnicy

Z KAŻDYM ROKIEM rośnie na
wsi szczecińskiej grupa rolników,
którzy wiekiem i stażem pracy w
gospodarstwie odbiegają znacznie
od większości gospodarzy. Młodzi
rolnicy pod wieloma względami
różnią się od swych starszych są-
siadów. Chętniej korzystają ze zo-
dobytych nowoczesnej nauki rolniczej
i doborzystwo mechanizacji prac
w gospodarstwie. W osadkach ma-
zynowych znani są jako wy maga-
jący klient, zamawiający szeroki
wzrost usług zwiastujących z dzie-
cinie prac polowych.

Celem dalszego doskonalenia fa-
chowego i pomocy we wdrażaniu
postępnych metod gospodarowania
przystąpiła przed dwoma laty do
organizowania zespołu młodych
rolników, jako sekcji kolekt rolni-
czych działających pod egidą Związ-
ku Młodych Wiejskich. Na wsi
szczecińskiej działają aktualnie 73
sekcje, których członkami są 500
młodych rolników. Każdy zespół po-
sługuje swoimi programami wzrostu pro-
dukcji rolniej dostosowanymi do miej-
scowych warunków glebowych i kli-
matycznych.

Nożyce do blachy

EDMUND KIELCZEWSKI z
Warszawy opracował ostatnio no-
wą konstrukcję mechanicznych
nożyce krążkowych do cięcia blachy.
Dzięki specjalnej, składanej
konstrukcji stołu do przesuwania
dużych arkuszy blachy —
nożyce nadają się do zainstalo-
wania nawet w niewielkich war-
szatach mechanicznych. Wielką
zaletą urządzenia jest łatwość
ostrzenia noży i dobre przylega-
nie do siebie ich ostrzy.

Opt. V

Cantrrell oraz uroczej Greczyn-
ki Angeli Zillia, której me-
lodyna piosenka „Cyganeria”
zrobiła swoje czasu w Polsce
karierę przeboju.

RITA Z PIESKIEM

POPULARNA piosenkarka
włoska, Rita Pavone, ze swym
małym pupikiem (zdjęcie
poniżej).

Dawnych, szczecińskich wspomnień czar Miasto wielkich szans

KONTYNUUJAC rozpoczęty
w numerze rocznikowym z 28
bm. cykl wspomnień „Stary
Szczecin”, zamieszczamy dziś
wypowiedź nadesłaną „Kurie-
rowi” przez byłego dyrektora
Państwowych Teatrów Drama-
tycznych w Szczecinie, JANA
MACIEJOWSKIEGO, obecnie
reżysera Teatru Narodowego w
Warszawie.

KIEDY przyjechałem do
Szczecina w roku 1956
pierwszym narzucającym
się wrażeniem była odmienność
tego miasta w stosunku do tych,
które dane mi było dotychczas
poznać. Może nie bardzo umia-
leć, że sobie sprawę na czym
ta odmienność polegała, nie umia-
łem i chyba nie umiem tego do-
kładnie zdefiniować. Wydawało
mi się wtedy po prostu, że tutaj
wszystko jest możliwe, realne,
że oto znalazłem się w mieście,
które stwarza nam wielkie szan-
se, w którym od nas samych za-
leży jak ukształtuje się nasz los
i los tego miasta. I że nasza
sprawa, sprawą naszego pokole-
nia jest losem tym kierować. W
miejscach, w których żyjemy
przede wszystkim, należy do
pokolenia znacznie starszego,
a właśnie tu, w Szczecinie,
po raz pierwszy doznałem tego

fascynującego i radosnego uczu-
cia, że jestem współgospoda-
rzem — tzw. nie tylko tym, któ-
ry ma prawo w swojej pracy
i w swoim życiu szukać satysfak-
cji i radości dla siebie, ale ma
także ten dorosły obowiązek or-
ganizowania tego życia dla in-
nych. Może także atmosfera tam-
tych dni narzucała, rodziła te
myśli.

W każdym razie dla mnie osobi-
ście Szczecin jest i zawsze zostanie
miastem, w którym córka moja od
pierwszej klasy szkoły podstawowej
doszła do matury, w którym ja w
mojej pracy zawodowej przebiegłem
drogę podobną.

W TYM MIEŚCIE wielkich
szans i wyznaczonej
przez nie odpowiedzial-
ności szczególnie ważne wydawało
mi się, aby teatr tu działał, aby
choć geograficznie leżący na u-
boczu miasta, znalazł się w cen-
trum organizującego się życia,
aby wkroczył z całą ostrożno-
ścią w jego konflikty. A także,
aby był teatrem tego pokolenia,
które razem ze mną i na moich
ocach tu dojrzało. Wydawało
mi się, że rzecz naturalna, że nie
wystarczy do tego wąsko pojmo-
wana praca zawodowa — podob-
nie jak premiera jest ukoronowa-
niam długiego okresu prób
dla zespołu teatralnego, tak i w
wzajemnych kontaktach z
widownią przedstawienie powin-
no zamykać tylko pewien etap
naszych wspólnych doświadczeń.

Jednym słowem, że nasza
rozmowa z widzami nie może
zakończyć się i kończyć na spek-
taklu teatralnym. Uważałem, że
jeśli chcemy być organizatorami
tradycji kulturalnej tego
miasta to musimy być nimi
wszędzie — wszędzie tam,
gdzie tradycje te mogą
powstawać: że nie wolno
nam zamykać się tylko w te-
atrze i klubie związków twó-
rczych. Musimy szukać własnych
dróg do tych środowisk, dla któ-
rych teatr nie był i nie mógł
być potrzebą i przyzwyczaj-
niem.

DZISIAJ, gdy patrzę na te
sprawy z pewnego odda-
lenia, te właśnie uświado-
mia i próby wydają mi się naj-
istotniejsze. Tamte doświadcze-
nia.

JAN MACIEJOWSKI

Coś dla pań...

W MAGAZYNIE Harrod-
sa w Londynie zainstalo-
wane zostało „elektronicz-
ne lustro”, które pozwala
klientom na oglądanie się
nie tylko od stóp do głów,
ale także i od tyłu. W tym
celu trzeba stanąć przed
specjalną kamerą, która re-
jestruje na taśmie widzą-
cąca się panią, a po 50 se-
kundach jej obraz ukazuje
się na ekranie telewizyj-
nym.

(CAF — AP — telefoto)

Z królika — aligator

PRACOWNICY Żywieckich
Zakładów Futrzarskich zbudo-
wali urządzenie do barwienia
i drukowania skór, przede wszy-
stkim skór zwierząt faterko-
wych. Użytkownik dzięki temu
zwiększenie jakości skór
zmniejszenie zużycia barwni-
ków i poprawiono warunki pra-
cy robotników. Ale najważniej-
sze, że teraz trudno będzie już
poznać co to rodziły króliki
czy importowany aligator.

SZLI NA ZACHÓD ŻOŁNIERZE

WYZWOLENIE POMORZA ZACHODNIEGO STYCZEŃ — MAJ 1945

219

Styłem telegraficznym zawarto tu cały przebieg parodnio-
wych walk i ich skutków. Obszar przedmościa tak już się
skurczył, że przystąpić trzeba było do likwidowania prze-
praw i mostów przez Odrę. Ostatni most miał służyć tylko
tym, którzy uszli z pogromu. A pogrom to był kompletny. 19
marca 61 i 47 armie radzieckie oraz ciągle wspomagająca je
2 armia pancerna gwardii przparły resztki wojsk hitlerow-
skich do Regalicy. Zdobyto dalsze części Żydowice i Poduchę.
Wojska radzieckie walczyły teraz jakby wsparte o siebie
plecami w kierunku na północ i na południe. Rano 20 marca
wspobodono szturm samo Dabie, a w parę zaledwie go-
dzin później ostatecznie także i Gryfino. Los tego powiało-
wego miasta był więc jak tragiczny. Wojska radzieckie po-
deszły w pobliże miasta w dniu 8 marca. Jednakże do dnia
10 marca oddziały 47 armii zdołały tylko wywozić ciężkie
materiały Gryfina i opomagać most na rzece Tywa. W części
północnej uporczywie bronili się Niemcy chcąc za wszelką
cenę utrzymać mosty okrańskie i podejście na autostradę
do Szczecina. Gryfino, tak samo jak szereg innych miast,
otoczone zostało rowami przeciwpancerowymi i strzeleckimi
transzejami. Ulice zamknięto barykadami i walczone o każ-
dy dom i kawałek ziemi. Front walki przebiegał więc przez
miasto prawie 12 dni. Losy walki walczyły się raz w tą raz
w drugą stronę. Donosiła o nich również „Pommersche Zeit-
ung” z dużym bardzo opóźnieniem. W ostatecznym
opatrunku swe wiadomości tytułem: „Walka w osiedlu gry-
fińskim” („Kampf in der Greifenhagener Siedlung”). Kores-
pondent wojenny gazety pisał, że „ubiegły wtorek będzie
niezapomniany dla batalionu marynarzy, którzy odparli
ataki na Gryfino idące z kierunku Szczawna”. Mostem na

220

Regalicy przerzucano ciągle nowe formacje hitlerowskie,
wśród których dominowała artyleria i oddziały czołgowe.
Wysoki brzeg zachodniej Odry stanowił doskonałe pozycje
dla ciężkiej artylerii niemieckiej, która zmasowanym og-
niem ostrzeliwała przebiegające przez Gryfino okny i tran-
zej radzieckie. W owym czasie 3 dni bez przerwy trwały
krwawe walki w rejonie Bramy Portowej i dzisiejszej ul.
Miejska 1. Walka o miasto była jednocześnie jego zagładą.
Rujnowała ogień artyleryjski i czołgowy rozspycha-
ło się w gruzy. Pośród wojsk radzieckich walczyła w Gry-
finie i polska samodzielna Brygada moździerzy płk. W. Ju-
ryna. W dniu 16 marca Radzieckie Biuro Informacyjne po-
dało że:

„Na kierunku Szczecina wojska radzieckie prowadziły dła-
nia, mające na celu zlikwidowanie przedmościa niemie-
ckiego na wschodnim brzegu Odry. W łoku walk wojska ra-
dzieckie opomagały Gryfino oraz szereg innych miejscowo-
ści m.in. Stare Brzyny, Nowe Brzyny, Czepino”.
Końcówce walki w Gryfinie trwały jednak jeszcze dalsze
4 dni. Hitlerowskie marynarze wycofali się ze środka miasta
w południe 16 marca, ale zajęli pozycje obronne przy mo-
ście na Regalicy i Miedzyzdrozu. Przyparci do obu od-
dów bronił się jeszcze do 20 marca, 41 do dnia upadku
przedmościa. Na cmentarzu w Gryfinie spoczywa 7145
żołnierzy radzieckich, którzy polegali na tej ziemi.

Dotarcie do Odry pozwoliło, wreszcie przesuwać naprzód
baterie polskiej 2 dywizji artylerii i polskie jednostki z 1
samodzielnej brygady moździerzy, które mogły już teraz
ostrzeliwać przeprawy na rzece Odrze i cele na jej zachod-

221

nim brzegu. Historycy dywizji tak bilansował efekty osią-
gniętej jej bojowego dnia na Pomorzu Zachodnim (dywizja
odeszła po 20 marca do składu 2 Armii WP):

„3 Brygada artylerii ciężkiej ostrzeliwała stację kolejową
i koszarę w Szczecinie, oddając 206 strzałów. Na rozkaz do-
wódcy 4 korpusu artylerii przełamania, 9 baterii 8 BAC zo-
stała wysunięta w rejon Poduchę do dyspozycji dowódcy
artylerii 175 dywizji piechoty celem prowadzenia ognia
wprost. Wykonując zadania postawione przez dowódcę ar-
tylerii 175 dywizji piechoty, bateria ostrzeliwała most na za-
chód od Dabie oraz siły żywe i środki ogniowe nieprzy-
jaciela w tym rejonie. Ogniem 8 BAC obezwładniono jedną
baterię artylerii oraz rozbito 11 samochodów na przeprawach
Odry. 5 baterii 44 pułku artylerii haubic, która zajęła sta-
nowisko ogniowe w rejonie Radziszewa, również prowadzi-
ła ogień na stację kolejową w Szczecinie. Działalność og-
niowa 8 BAC miała na celu wzbronienie nieprzyjacielowi
przerzucania wojsk na lewy brzeg Odry. Ponadto chodzilo
o to by uniemożliwić Niemcom wykorzystywanie stacji ko-
lejowej Szczecin w celu dowozić zaopatrzenia oraz ewaku-
acji Stacji kolejowej w Szczecinie została zniszczona...”

Bilans strat niemieckich w walkach o Dabie był bard-
zo dotkliwy tym bardziej, że nastąpił one w chwili gdy Hi-
tler wieścił o końcu jednego żołnierza niż o 100 ewidenc-
Strata ok 50 tysięcy zabitych i 12 tysięcy żołnierzy wię-
zionych do niewoli równała się utracie prawie sześciu dwi-
nnych z których tylko smętne resztki zdołały się wydostać na
zachodni brzeg Odry.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Tak padła edyna bramka dla Górnika

WCZORAJ znowu wydłubił się ulicę, która wawianinie miast polskich. Wszyscy skupili się przy telewizorach. Nie było, tym razem nastroje nie były najlepsze. Górnicy, choć walczyli ambitnie i dali z siebie wszystko, przegrali po zaciętej pojedynce, po nieustępliwej, sportowej walce 1:2. 12a zdjęcie: Osiłko zastąpił polskich napastników, zdobywając w zamieszaniu podbramkowym jedyną bramkę dla Górnika.

(CAF - UPI - telefoni)

Toczy się walka o „Srebrną piłkę”

Manchester z... Jagiellońskiej

A WIEC jesteśmy już po wielkim finale. Długo czekała Polska komentatorzy wydarzenia wiedeńskiego; mecz o puchar UEFA, o najwyższe trofeum o jakie bezspornie walczyli polscy piłkarze. Chwała Górniki, za jego wspaniały popis we wszystkich spotkaniach pucharowych, chwala za rozstawienie polskiego futbolu w Europie i w... naszym kraju.

TAK w naszym kraju. Bo choć piłka nożna w Polsce od lat uważana jest za dyscyplinę sportową nr 1, to jednak nigdy nie cieszyła się tak ogromną popularnością. Me czami Legii i Górnika interesowali się prawie wszyscy mieszkańcy naszego kraju, a także i Polonia, Lublin, Sztetyn, Szarynki, Kosiń, Olek, Osiłko i inni mają dziś naśladowców wśród młodych dziewczynki, które nie mogą kopnąć piłki.

Wydaje się, że w Polsce, dzięki Górniki i Legii, świetnie grze naszej reprezentacji w meczach z Bułgarią a ostatnio z ZSR, stało się to, o czym marzyli działacze piłkarscy — piłka nożna zaważowała młodzież, chłopcy starają się grać tak, jak nasi najlepsi. Teraz piłkarski turniej drużyn nie zrzeszonych organizowany przez Pogoń pod patronatem naszej redakcji stał się wielkim wydarzeniem, a także imprezą widowiskową.

W DNIACH kiedy odbywały się mecze turniejowe, wokół boiska na Mickiewicza i Twardowskiego gro-

173 łodzie w tradycyjnym wyścigu na Odrze!

OLIMPIJSKA OBSADA REGAT

SEKRETARIAT OZTW zamknął już listę uczestników tradycyjnych, międzynarodowych regat 1-majowych na odrzańskim akwenie wodnym, u stóp Wałów Chrobrego.

W 24 BIEGACH, na 173 łodziach wioślarskich, startować będzie w sumie 610 zawodników. Kadra narodowa w komplecie weźmie udział we wszy-

stkich biegach klasycznych, obywatelskich programem olimpijskim. Z gości granicznych startują wioślarze ZSR (reprezentacja Związków Zawodowych), nieoficjalna reprezentacja Radzieckiej Łotwy, występująca jako „Ryga” oraz doskonałe osady NRD z Berlina i Rostocku.

PO RAZ PIERWSZY z nagrodą I sekretarza KW PZPR walczyć będą wioślarze 26 klubów, reprezentujących środowiska wioślarskie głównie z Polski. Zobaczymy więc najlepsze osady: Warszawy, Torunia, Bydgoszczy, Poznania, Grudziądza,

Tczewa, Gdańska, Krakowa, Nowej Huty, Wrocławia, Kalisza, Płocka i — oczywiście Szczecina (AZS—MKSW, SKS Czarni).

JAK ZWYKLE wielką atrakcją będzie bieg osiemek szcześcińskich wioślarzy: Politechniki, PAM, WSR i WSM. Niezwykle osada „wioślarskich” (reprezentacja towarzysza przez wydział, nawigacyjny uczelnij zechce „odżywić się” wioślarszom Politechniki za zeszłoroczną porażkę.

Do Szczecina przyjechali już przed startem centralnych władz wioślarskich i PKOl. na czele z prezesem PZTW Arnoldem Gonerem. Zdaniem prezesa Goner, obsada tegorocznych regat 1-majowych co najmniej równa jest finałowi Mistrzostw Polski! Regaty zajmują stałą, szczerą pozycję w międzynarodowym kalendarzu PZTW, a uzyskane przez wioślarzy w Szczecinie wyniki objęte są punktacją FISA.

Jubileuszowe spotkanie

MEDALE XXV-LECIA dla działaczy sportu szkolnego

W OBECNOŚCI kuratora OS mgr Z. Szydłowskiego i wiceprzewodniczącego WKPPiP mgr H. Kozłowskiego odbyło się spotkanie działaczy sportu szkolnego, zorganizowane przez ZO Szkolnego Związku Sportowego z okazji 25-lecia wyzwolenia Ziemi Szczecińskiej.

KROTKA historia szcześcińskiego oddziału SZS przypominał jego prezesa, mgr inż. Z. Szydłowskiego: Skromny początkowo „Zespół” sięgający tradycją do kwietnia 1953 r., szybko, rozrósł się do wielkiego wojewódzkiego zrzeczenia, obejmującego zasięgiem swojej działalności młodzież szkół podstawowych i średnich wszystkich typów (aktualnie 3176 członków w 336 SKS-ach, 47 sekcjach, 11 dyscyplin sportowych).

Z okazji okolicznościowego spotkania wzięło udział w spotkaniu wiceprzewodniczący WKPPiP i trenerom sportu szkolnego. Są to: L. Daszkiewicz, Z. Derusowski, C. Grot, Z. Kaczmarek, Z. Kowalski, J. Lisiecki, J. Piasecki, S. Radzicki, L. Sarzyński, J. Swietlicki, Z. Wysokiński. Ponadto wyróżniamy się ośmiornicami działaczom, pracownikom administracyjnym SZS, instruktorom i trenerom wzięło udział „ZA ZASŁUGI W SPORcie SZKOLNYM”. Złota odznaka SZS otrzymał także kierownik wydziału nauki i oświaty KW PZPR, B. Kłimecz.

SPOTKANIE zakończyło się „wspominkami” przy czarnej kawie. Głos zabrał m. in. wiceprzew. WKPPiP H. Kozłowski, sekretarz ZO SZS Z.

Armada oraz liczni nauczyciele wf, instruktorzy i trenerzy, którzy wychowali dla klubów pozaszkolnych ponad 250 zawodników i zawodniczek, zaliczanych dziś do krajowej czołówki sportu wyczynowego.

Wszyscy byli zgodni: Od teraz trzeba skoncentrować wysiłki, by z honorem wywiązać się z obowiązku organizatorów i gospodarzy V OGÓLNOPOLSKICH LETNICY IGRZYSK MŁODZIEŻY SZKOLNEJ, które w lipcu odbędą się w Szczecinie. (a)

Wiosenne biegi przełajowe

PONAD 400 uczniów szkół podstawowych i średnich zgromadzili na starcie wiosenne biegi przełajowe. Wzięło udział 320 przy ul. Kordeckiego. Dziewczęta przebiegły dystans ok. 600 m, natomiast chłopcy biegnęli na dystansie ok. 900 m.

W grupie szkół podstawowych zwyciężyli drużynowo: SP 53 i SP 34, indywidualnie: E. Marcinowski (SP 72) i J. Zieliński (SP 27). W grupie szkół średnich triumfatorami byli LO 5 i SZBO, indywidualnie: I. Kuleba K. Marcinowski — oboje LO 5. Impreza przeprowadzona została sprawnie, co jest zasługą nauczycieli wf. (a)

GEORGES SIMENON

88

Wszedł, jak do siebie, do starej kamienicy przy ulicy Montmartrę i wstąpił na klatkę schodową o sfatygowanych, pokrytych niedopałkami stopniach. Ściany nie były odświeżane, a na drzwiach odnalazł emalowane abliczki.

Tam, gdzie niedawno robiono szmatławiec, w którym pracował, tabliczka głosiła:

ADA
Sztuczne kwiaty

Czy był to nowy numer, by zamaskować dom schadzki? „Ada” — to go rozmarzało. Być może sprzedawano tu także wieńce pogrzebowe? Dają się zmywać? Plastikowe?

Jeszcze dwa piętra. Zrobiło mu się gorąco. Wszedł na korytarz. Na trzech drzwiach, na lewo zobaczył nie tabliczkę, a wizytówkę w celofanie

Julian Bour
Fotografia artystyczna

Fotografia artystyczna! Tylko tyle! Klucze tkwiły w drzwiach. Otworzył, znalazł się w dość obszernym pomieszczeniu, w którym co krok wyrastały reflektory. Nad drzwiami zapalona była czerwona żarówka.

Rozległ się głos: — Nie otwieraj! Już ide. Był to głos Boura. Na kogo czekał? Czy komisarz uprzedził go o jego wizycie?

Materac, założony w rogu na czterech drewnianych blokach, pokryty marokańskim dywanem, służył jako kanapa

i jako łóżko. Drugie drzwi pchnął Alain, prowadził do maleńkiej łazienki, z wanną na nóżkach. Pod kurkami od upływu czasu potworzyły się żółtawe smugi.

Zamknął drzwi, odwrócił się, przed nim stał Bour. Wrót w ziemię trupio blade.

— Bour, lebk.

Bour zwrócił się w stronę drzwi, jakby miał zamiar uciekać.

— Siadał. Nie bój się. Nie zamierzam zrobić ci nie zlego. Dlaczego wczoraj pomyślał, że ta wizyta jest konieczna? Widok biednego Boura, przerażonego, żalnego, nie zrobił na nim żadnego wrażenia. Ani też widok kanapy, na której Kocur i Bébé kotlowali się po kolei. Nawet wyobrażając sobie Boura nago, nie potrafił się wzruszyć.

— Przysięgam, panie szefie...

— Głównie mnie to wszystko obchodzi, to diabła! Miałem ochotę przyjechać ci się, to wszystko. Przyglądam ci się. Może i masz rację, że nie dbasz o siebie. Niektóre kobiety miszą to lubić.

Zapalił papierosa, podszedł do okna i wyjrzał na podwórko zastawione dziesiątkami racznych wózków. Było to, być może, jedna z ostatnich podobieństw Paryża, na którym znalazł się Boura, że nie potrafił się wzruszyć.

— Czekasz na kogoś?

— Miał przyjść model.

Alain wpatrywał się w niego z uporem. To dziwne, wpatrywał się z uporem w człowieka, od którego nieczego się nie oczekuje, o którym nawet nie usiłuje się utworzyć własnej opinii. Tak jak człowiek wpatruje się z uporem w zwierze. Patrzy, jak ono oddycha. Obserwuje pełne łęku oczy. Spogląda się drzącą wargę, kropelki potu, wytryskujące pod nosem.

— Nie miałbyś ochoty zrobić mi zdjęcia?

Tego również nie było w programie. Ot, pomysł, który przeleciał mu przez głowę.

— Dlaczego? Pan naprawdę chciałby...

— Naprawdę.

— Portret?

— Czemu by nie?

Bour podniósł się, niepewnym krokiem zbliżył do reflektorów, które walczyły do kontaktu. Podszedł w róg po aparat na trójnogu i odwrócił się, spodziewając się pewnie, że dostanie kulę lub cios.

Alain nie poruszył się.

(Ciąg dalszy nastąpi)

IMPREZY SPORTOWE

PIĄTEK — 1 maja
Godz. 16 — kanał odrzańskich przy Wałach Chrobrego międzynarodowe regaty wioślarskie o puchar I sekretarza KW PZPR.

Godz. 16 — korty tenisowe — zawody klubowe tenisistów Sparty.

Godz. 16 — stadion SKL — biegi przełajowe dla młodzieży szkolnej.

Godz. 16.30 — hala WDS — międzynarodowy turniej judo.

Godz. 17 — stadion Pogoni — mecz piłki nożnej o mistrzostwo i ligę Pogoni — Zagłębie Wałbrzych.

Godz. 18 — basen WDS — międzynarodowy turniej siatkówki wodnej.

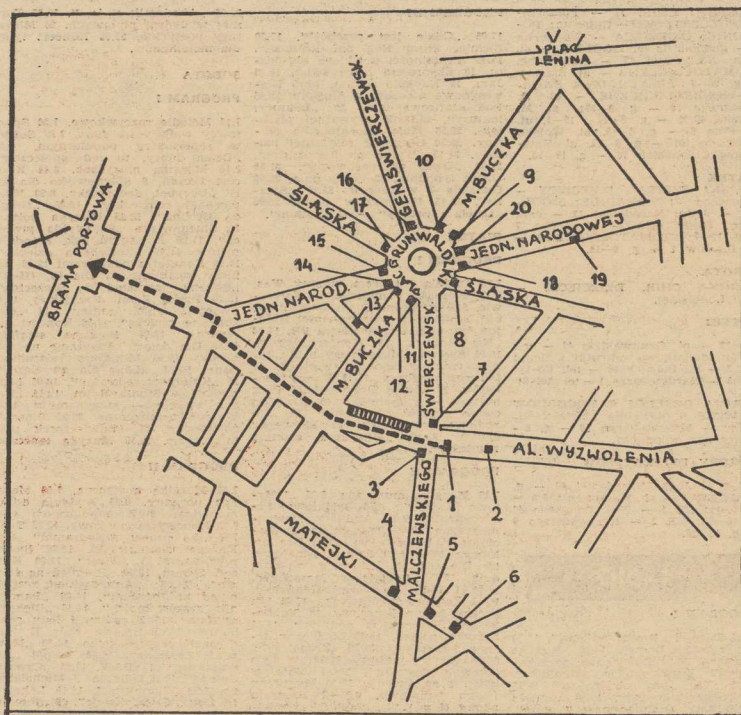
Godz. 19.30 — hala WDS — międzynarodowy turniej siatkówki mężczyzn.

SOBOTA — 2. V.

Godz. 16 — hala WDS — d.c. międzynarodowego turnieju judo.

Godz. 16 — Wały Chrobrego przy WSM — III Bieg Sztafetowy Wioślarzy Uczelni Szczecina.

Godz. 19 — hala WDS — d.c. międzynarodowego turnieju w siatkówce mężczyzn.

DO ZOBACZENIA w pochodzie 1-Majowym

DZIŚ od rana liczne ekipy dekoratorów pracowały przy montowaniu ostatnich elementów upiększających trasę pochodu 1-Majowego. Podobnie jak w latach poprzednich wielki pochód manifestacyjny z okazji Święta Pracy przedelfuje al. Wyzwolenia przed trybuną honorową.

Pochód będzie się składał z 20 kolumn, z których najliczniejszą stanowią zakłady gospodarki morskiej. Liczne reprezentowane będzie także młodzież szkolna i zrzeszona w organizacjach młodzieżowych. Przewodniczącym będzie w tym pochodzie 1-Majowym weźmie udział ponad 70 tys. mieszkańców Szczecina.

TRADYCYJNYM zwyczajem reprodukuje powyższą mapkę trasy pochodu i miejsce formowania się poszczególnych kolumn. Jako pierwsza przejdzie GRUPA FLAGOWA. Zbiórka uczestników tej kolumny na al. Wyzwolenia przed trybuną o godz. 9.30. 2) WYŻSZA SZKOŁA MORSKA — al. Wyzwolenia, róg ul. Malczewskiego do budynku WK ZSL, godz. 9.35. 3) GOSPODARSTWA MORSKA — ul. Malczewskiego do al. Wyzwolenia do ul. Parkowej, godz. 9.35. 4) POLITECHNIKA — ul. Matejki, róg ul. Malczewskiego do pl. Holdu Pruskiego, godz. 10. 5) POLICE — ul. Matejki róg ul. Malczewskiego do Technikum Energetycznego, godz.

10.15. 6) WYŻSZA SZKOŁA ROLNICZA — ul. Matejki (za Policami), godz. 10.15. 7) PRZEMYSŁ I ENERGETYKA — ul. Swierczewskiego do al. Wyzwolenia do pl. Grunwaldzkiego, godz. 10.20. 8) BUDOWNICTWO — ul. Śląska róg pl. Grunwaldzkiego, godz. 10.30. 9) GOSPODARSTWA KOMUNALNA — al. Buczka do pl. Grunwaldzkiego do pl. Lenina (lewa strona), godz. 10.40. 10) HANDEL — al. Buczka do pl. Grunwaldzkiego do pl. Lenina (prawa strona), godz. 10.50. 11) TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — al. M. Buczka do pl. Grunwaldzkiego do al. Wyzwolenia (prawa strona), godz. 11. 12) SŁUŻBA ZDROWIA — al. M. Buczka do pl. Grunwaldzkiego do al. Wyzwolenia (lewa strona), godz. 11.10. 13) AKADEMIA MECHANICZNA — al. M. Buczka do pl. Grunwaldzkiego (lewa strona), w ulicy Mazurskiej, godz. 11.10. 14) KULTURA — al. Jed-

ności Narodowej od pl. Grunwaldzkiego do pl. Lotników (prawa strona), godz. 11.25. 15) URZĘDY I INSTYTUCJE — al. Jedności Narodowej od pl. Grunwaldzkiego (lewa strona), godz. 11.35. 16) PRZEMYSŁ TERENO WYI RZEMIOSŁO — ul. Swierczewskiego do pl. Grunwaldzkiego do ul. Jagiellońskiej, godz. 11.45. 17) SPOŁDZIELCZOŚĆ — ul. Śląska do pl. Grunwaldzkiego do ul. Jagiellońskiej, godz. 11.50. 18) WYŻSZA SZKOŁA NAUCZYCIELSKA — al. Jedności Narodowej od pl. Grunwaldzkiego do pl. Lenina (prawa strona), godz. 12. 19) SZKOŁY ŚREDNIE — ZHP — al. Jedności Narodowej od pl. Grunwaldzkiego do pl. Lenina (prawa strona), godz. 12.20. 20) SPORT I TURYSTYKA — al. Jedności Narodowej od pl. Grunwaldzkiego do Prezydium MRN (prawa strona), godz. 12.20.

HANDEL I GASTRONOMIA

Sklepy wytypowane przez Wydz. Handlu PMRN do obsługi pochodu czynne są w godz. od 8-14. Są to: sklepy gastronomiczne przy al. Jedności Narodowej, Wielkiej, al. Wyzwolenia; sklep mięsny (MMH nr 7) przy al. Wyzwolenia; sklepy spożywcze przy al. Wyzwolenia, Fejczaka, Buczka, pl. Lotników, Kilińskiego, Odrowąża, Śląskiej (róg Jagiellońskiej), Niepodległości i Śląskiej (róg Malczewskiego); cukiernice przy al. Wyzwolenia, Jagiellońskiej (róg Armii Czerwonej), Niepodległości, al. Wojska Polskiego (MHD nr 77); warszawo-ogrodnicze przy al. Wyzwolenia i Niepodległości; sklep zabawek „Fuchatek” przy al. Niepodległości oraz sklep Centrali Rybnej przy al. Wyzwolenia. Dyrune Delikatesy: sklep nr 4 przy al. Wyzwolenia i nr 2 al. Jedności Narodowej.

Poza wymienionymi, czynne są na trasie pochodu oraz ulicach, na których zlokalizowane są zbiórki zakładów pracy — wszystkie kioski „Ruchu” oraz od godz. 8.30 do czasu zakończenia pochodu liczne ruchome — punkty sprzedaży artykułów spożywczych pojeźdźców, napojów mlecznych i chłodzących, pa pierosów, lodów, owoców, jak również kwiatów oraz zabawek (balony, chorałki, wiatraczki itp.). 10 saturatorów i 16 punktów obrotowej sprzedaży lodów. Przy pl. Grunwaldzkiego czynne są stoiska ze sprzedażą książek.

Zakłady gastronomiczne, a więc jadłodajnie „Jedynka” i „Witamina”, bary i bary mleczne, usytuowane na trasie pochodu i ulicach pobliskich czynne od godz. 7, a restauracje: „Balaon”, „Środmiejska”, „Delfin” oraz „Kawiarne: „Piast”, „Zamkowa”, „Neptun”.

Koncert w Zamku

SZCZECIŃSKA Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna przy Chórze Chłopięcym „Słowiaki”, Zjednoczenie Zespołów Wokalnych i Instrumentalnych oraz WDK zapraszają na koncert, który odbędzie się w Zamku w Sali Kameralnej, dziś w czwartek o godz. 18. Wstęp wolny.

Rzemieślnicy - przedszkolakom

WCZORAJ otrzymaliśmy miłą wiadomość od kierowniczki Przedszkola nr 23, mieszczącego się przy ul. Wielkiej 6. Odeśłszy szczerze rękamiśnicy odmalowali w czynie społecznym dla uczczenia 25-lecia wyzwolenia Szczecina i z okazji 1 Maja pomieszczenia przedszkola. Pracę wykonali rzetelnie i szybko, bo w ciągu tygodnia. (zdan)

Na apel „Kuriera” ufundowano około 200 książeczek mieszkaniowych

W LUTYM 1967 R. WYSTĄPIŁISMY wspólnie z Zarządem Wojewódzkim ZMS do szczecińskich zakładów pracy z apelem o fundowanie książeczek mieszkaniowych dla sierot z Domów Dziecka. Nasz apel trafił do serce szczecinian, natychmiast pospieszyli oni z pomocą najbardziej potrzebującym dzieciom.

KURIEREM PO MIEŚCIE

UL. FIRLIKA
WRESZCZUK OTWARTA.

WCZORAJ otwarto wreszcie zamkniętą od pół roku dla ruchu kołowego ul. Firlika.

NOWY NEON

NA sklepie „Wecka” (vis a vis PDT) zabłysnął niedawno nowy i efektywny neon. Jest on prawdziwą ozdobą tej najbardziej uczęszczanej części miasta.

POMNIK NIECHŁUSTWA

U ZBIEGU ul. 5 Lipca i al. Bohaterów Warszawy już od kilku miesięcy stoi pozabawiony przednich kół samochód marki „Mercedes”, nr rejestracyjny MA 38-38. Wokół pojazdu pętrzą się śmieci. Dla kontrastu, na pobliskim skwerku posadzono kwiaty i zasiana trawę. Zestawienie zadbanego placu i usypiska śmieci wokół „Mercedesa” — szokujące.

BEZPANSKI PIES

U ZBIEGU ul. Bogusława i Obrońców Stalingradu znajduje się mały skwer. Na placu tym „mieszka” bezpanski kundelek. Jakaś liściowa osoba wyniosła zwierzęcia stary porzany materac. Może bezpański pies zainteresuje się Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami? (awa)

Witaj zimo!..

MALUCZKO a szczecińska dziatwa znów wyciągnie ze schowków sanki i rozpocznie spienienie balwanów. Stanie się tak za sprawą niedobrych Pani Aurki, która dziś, po okresie kilku wyjątkowo zimnych, deszczowych dni — sygnalizuje rano (ok godz. 8) śniegiem! Tak więc trwająca już niemal pół roku zima ani myśli ustąpić — prognozy na najbliższe dni też nie są optymistyczne; nadal ma być chłodno ze skłonnością do opadów.

Informator 1-Majowy

„Marago”, „Marzenie” i „Agawa” czynne od godz. 8. Sklepy sprzedające mleko i pieczywo (pracujące normalnie w niedzielę w godz. 7-10) czynne są od 7 do 9. Pozostała sieć detaliczna i gastronomiczna czynna po zakończeniu pochodu — jak w każdą niedzielę; od godz. 15 dyżury pełnią sklepy Delikatesów nr 1 przy al. Wojska Polskiego i nr 3 przy ul. Krzywoustego.

UWAGA MIESZKAŃCY MIASTA! W sobotę, 2 maja, we wszystkich sklepach piekarniczych sprzedawane będzie świeże pieczywo, nie ma więc potrzeby robić dziś 3-dniowych zapasów.

TRANZAJE

W godz. od 9 do 12.30 obowiązujący będzie następujący rozkład jazdy: linia NR 1 od Głębokiego do Wawrzyniaka, NR 3 od Łasku Arkońskiego do Dworca Niebuszewo i od Ludowej do Pomorza, NR 4 od Frystackiej do pl. Kościuszkowskiego, NR 5 od Krzekowa do Wawrzyniaka i od Ludowej do Matejki (PZU), NR 6 od Goławia do Pomorza, NR 8 od Gumieniec do pl. Kościuszkowskiego, NR 10 od Ludowej do Matejki (PZU). Linie NR 2, 7 i 9 nie kursują wcale. W pozostałych trasach obowiązuje świąteczny rozkład jazdy.

Na liniach NR NR 51, 52, 63, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 67 — autobusy kursować będą wg świą-

tecznego rozkładu jazdy. Autobusy NR 59 i 65 od godz. 8 — wg specjalnego rozkładu jazdy, tj. linia NR 59 co 20 min, a linia NR 65 co 60 min. Autobusy NR 66 i 68 — nie kursują wcale.

Ponadto w godz. od 9 do 15 cztery autobusy kursować będą z częstotliwością co 8 minut z placu Zwycięstwa (obok basenu przeciwpożarowego) — al. Wojska Polskiego do Dworca Niebuszewo i dalej cztery dalsze z częstotliwością co 10 min. z pl. Zwycięstwa — ulicami: Krzywoustego, Piastów, Pułaskiego, Sikorskiego, Ku Sióstrze — Dworca (Gumieniec).

MIKROBUSY

w godz. od 8 do 16 kursują wg specjalnego rozkładu jazdy, z częstotliwością co 20 min.

POCZTA

Urząd pocztowo-telekomunikacyjny nadawczo-odbiorczy czynne będzie dla obsługi publiczności, jak w każdą niedzielę, tj. w godz. od 9 do 11 (bez obrotu pieniężnego). Służba doręczona ograniczona do doręczenia ekspresowych przesyłek listowych zwykłych i poleconych, bez pobrania, paczek żywnościowych oraz telegramów i wezwań do rozmówcy publicznej. Przesyłki przesyłane w godzinach nadawczych Urzędu Pocztowo-Telekomunikacyjnego Szczecin 30 (Dworzec Główny) osobowo o pełnym zakresie działania oraz dział telekomunikacyjny UPT Szczecin — przy ul. Bogurodzicy.

STACJE BENZYNOWE

Czynne jak w każdą niedzielę, tj. od godz. 7 do 15, a stacje przy ul. Sikorskiego, Eskadrowej i Kopernika — czynne całą dobę.

Zmiany w komunikacji miejskiej

OD SOBOTY, 2 maja br., w komunikacji miejskiej nastąpią pewne zmiany, a mianowicie:

♦ dla usprawnienia przebudowy węzła komunikacyjnego przy Bramie Portowej, tramwaje linii nr 7 będą kursowały na trasie Krzekowa — pl. Holdu Pruskiego, tj. ulicami: Żołnierską, Mickiewicza, Bohaterów Warszawy, Jagiellońską, Wojska Polskiego, Obrońców Stalingradu, pl. Żołnierza Polskiego i pl. Holdu Pruskiego; powróci ulicami: Roosevelta, al. Wyzwolenia, pl. Żołnierza, Obrońców Stalingradu, Wojska Polskiego i dalej z zmian.

♦ wobec zakończenia robót drogowych na ul. Firlika, autobusy linii nr 57 będą kursowały w obu kierunkach ulicami Firlika i Emilii Piłater.

♦ ze względu na uszkodzenie nawierzchni na ul. Złotowskiej, autobusy linii nr 57 będą kursowały w ul. Kółkarską tylko do skrzyżowania ulic Szwedzkiej i Dzierżona.